

Əfəsusluklaroqa

Rosul Pawlus Əfəsus xəhıridiki jamaətkə yazoqan məktup

¹ Hudaning iradisi bilən, Məsih Əysaning rosuli boləqan mənki Pawlustin Əfəsusta turuwatqan muqəddəs bəndilərgə, yəni Məsih Əysada ihlasmən boləqanlaroqa salam! □ ■ ² Atimiz Huda həm Rəb Əysa Məsihtin silərgə mehir-xəpket wə hatirjəmlik boləqay! ■

³ Bizni Məsihtə, ərxlərdə barlik rohiy bəht-bərikətlər bilən bərikətligən, Rəbbimiz Əysa Məsihning Hudasi həm Atisi mubarək boləqay! □ ■ ⁴ Qünki U bizni, muhəbbət iqidə bolup Əzining aldida pak-muqəddəs, daqsız

□ **1:1 «Əfəsusta turuwatqan muqəddəs bəndilərgə, yəni Məsih Əysada ihlasmən boləqanlar...»** — «muqəddəs bəndilər»: — oqurmənlərgə enik bolsunki, Muqəddəs Kitabta «muqəddəs» degən səz hərdaim «Hudaqə has», «Hudaqə toluq ataloqan», «pak-muqəddəs» degən mənədə ixlitilidu. ■ **1:1** Rim. 1:7; 1Kor. 1:2; 2Kor. 1:1. ■ **1:2** Gal. 1:3; 1Pet. 1:2.

□ **1:3 «ərxlərdə barlik rohiy bəht-bərikətlər»** — yaki «ərxniki yərlərdə barlik rohiy bəht-bərikətlər». **«bizni Məsihtə, ərxlərdə barlik rohiy bəht-bərikətlər bilən bərikətligən, Rəbbimiz Əysa Məsihning Hudasi həm Atisi...»** — Hudaning nəziridə, ixəngüqilər rohiy jəhəttin allıkaqan «Məsih bilən ərxlərdə olturoqan»dur. 20-ayətni kərüng. «Mubarək boləqay» muxu yərdə «mədhıyılənsun» yaki «əng bəhtlik boləqay» degən mənədə. Grek tilida 3-ayəttin 14-ayətkiqə boləqan ayətlər pəkət uzun birlə jümlə bilən ipadiləngən. Qüxünixkə qəlaylik bolsun üqün biz uni parqılap tərjimə kıldıq. ■ **1:3** 2Kor. 1:3; 1Pet. 1:3.

turuximiz üqün aləm apiridə kılınmay turupla tallıwaloqanıdı; □ ■ 5 U Öz iradisigə yaqqını boyiqə bizni aldin'ala Əysa Məsih arqılık Özigə oqulluqqa qobul kılıxqa bekitkənidi; □ 6 bu ixta Uning mehir-xəpkitining uluqluqioqa mədhiyə oqulidu; qünki U mehir-xəpkiti bilən bizni Öz səyginidə xapaətləndürgənidi. □ ■ 7 Biz Uningda *Atining* mehir-xəpkitining molluqi bilən Uning keni arqılık qulluqtin hər kılınıxqa, itaətsizliklirimizgə qarita kəqürümgə muyəssər

□ 1:4 «...U bizni, muhəbbət iqidə bolup Özining al-dida pak-muqəddəs, daqsiz turuximiz üqün aləm apiridə kılınmay turupla tallıwaloqanıdı...» — bəzi tərjimiliridə «muhəbbət iqidə» yaki «muhəbbət bilən» 5-ayətkə baqlıq. 5-ayəttiki izahatni kəring. ■ 1:4 Luqa 1:75; Yh. 15:16; Əf. 5:27; Kol. 1:22; 2Tim. 1:9; Tit. 2:12. □ 1:5 «U Öz iradisigə yaqqını boyiqə bizni aldin'ala Əysa Məsih arqılık Özigə oqulluqqa qobul kılıxqa bekitkənidi..» — bəzi tərjimiliridə 4-ayəttiki «muhəbbət iqidə» yaki «muhəbbət bilən» bu 5-ayətkə baqlanqan. Demək, 4-5-ayət: «Qünki U bizni Özining al-dida pak-muqəddəs, daqsiz turuximiz üqün aləm apiridə kılınmay turupla tallıwaloqanıdı; U muhəbbət bilən Öz iradisigə yaqqını boyiqə bizni aldin'ala Əysa Məsih arqılık Özigə oqulluqqa qobul kılıxqa bekitkənidi» deyilidu. □ 1:6 «U mehir-xəpkiti bilən bizni Öz səyginidə xapaətləndürgənidi» — «Öz səyginini» — Oqlı Əysa Məsihtur. ■ 1:6 Mat. 3:17.

bolduk; □ ■ ⁸ U *bu mehır-xəpkət*ni barlıq danalıq həm pəm-parasət bilən bizgə zor tartuklidiki, ⁹⁻¹⁰ — U Öz kəngligə pükkən güzəl haħıxi boyiqə iradisidiki sirni, yəni waqıt-zamanlarning pixip yetilixini idarə kılıxi bilən barlıq məwjudatlaroqa, yəni ərlərdə boləqanning həmmisigə, zeminda boləqanning həmmisigə Məsiħni bax kılıp ularni Məsiħtə jəm kılıx məksitini bizgə ayan kildi; □ ■ ¹¹ Uningda bizmu Hudaəqa miras kılinoqan; biz xu məksəttə barlıq

□ **1:7 «Biz Uningda Atining mehır-xəpkitining molluqi bilən Uning qeni arkilik kulluktin hər kılınıxqa, itaətsizliklerimizgə qarita kəqürümgə muyəssər bolduk...»** — «Uningda» — Məsiħtə. **«kulluktin hər kılınıx»** — grek tilida bir söz bilən ipadilinidu, u adəttə kulni hər kılıxni kərsitidu; xapaətqi pul berip uni hərlikkə qikirip ərkin kılıdu. Rosul eytqan bu kulluk, gunahning wə jin-xəytanlarning ilkiğə əsir boluxni kərsitidu. Injildiki «hər kılıx» («apolutrosis») Təwrattiki «həmjəmət bolup kütquzux» («goəl») degən sözning mənisi bilən ohxaxtur. ■ **1:7** Ros. 20:28; Kol. 1:14; İbr. 9:12; 1Pet. 1:18. □ **1:9-10 «Öz kəngligə pükkən güzəl haħıxi boyiqə»** — yaki «Məsiħtə bekitkən U Öz kəngligə pükkən güzəl haħıxi boyiqə...». Grek tilida pəkət «Uningda pükkən...» yaki «Əzidə pükkən...» deyilidu. **«... barlıq məwjudatlaroqa, yəni ərlərdə boləqanning həmmisigə, zeminda boləqanning həmmisigə Məsiħni bax kılıp ularni Məsiħtə jəm kılıx məksitini bizgə ayan kildi»** — «... barlıq məwjudatlaroqa ...Məsiħni bax kılıp ularni Məsiħtə jəm kılıx» degən söz grek tilida pəkət üç söz bilənla ipadilinidu. Mənis: (1) pütkül kainatqa Məsiħ bax bolidu; (2) pütkül kainattiki həmmə məwjudat Məsiħtə «yioip bir kılınıp», hər bir nərsining həqiqiy əħmiyiti kərsitilidu; (3) Məsiħning baxqılıqı astida kainattiki barlıq məwjudatlar bir-biri bilən inək bolup, bir-birigə toluk maslixidioqan bolidu. ■ **1:9-10** Rim. 16:25; Əf. 3:9; Kol. 1:26; 2Tim. 1:9; Tit. 1:2; 1Pet. 1:20; Yar. 49:10; Dan. 9:24; Gal. 4:4.

ixlarni əkil-iradisi boyiqə idarə Kiloquqining nixani bilən xu ixka aldin'ala bekitilgəniduk; □ ■ 12 xuning bilən Məsihni awwal tayanq kiloqan bizlər Uning xan-xərpining uluqlukini namayan kiloquqi bolduk; □ ■ 13 həkikətning kalam-səzini, yəni nijatinglardiki hux həwərnı anglap silərmu Uningoqa tayandinglar — wə Uningoqa ixəngininglarda, silər wədə kilinoqan Mukəddəs Roh bilən məhürləndinglar. □ ■ 14 Hudaning xan-xəripining uluqluqi namayan kilinip, igiliki üzül-kesil hər-nijat kilinoquqə, Mukəddəs Roh

□ **1:11** «Uningda bizmu Hudaqə miras kilinoqan» — «Uningda» — «Məsihtə». « **bizmu (Hudaqə) miras kilinoqan** » — yaki «biz bir mirasqa igə boləqan». «**barlıq ixlarni əkil-iradisi boyiqə idarə Kiloquqi**» — Huda. ■ **1:11** Rim. 8:17. □ **1:12** «**xuning bilən Məsihni awwal tayanq kiloqan bizlər Uning xan-xərpining uluqlukini namayan kiloquqi bolduk**» — «Məsihni awwal tayanqı kiloqan bizlər» bəlkim Məsihkə birinqi bolup əgəxkən Yəhudiylarni kərsitidu. Əfəsustiki jamaətning kəpinqisi bəlkim Yəhüdiy əməslər, ular keyin ixəngən. □ **1:13** «... **wə Uningoqa ixəngininglarda, silər wədə kilinoqan Mukəddəs Roh bilən məhürləndinglar**» — «Mukəddəs Roh bilən məhürlinix» toqruluk «qoxumqə səz»imizni kəring. ■ **1:13** Rim. 8:15; 2Kor. 1:22; 5:5; Əf. 4:30.

mirasimizning «kapalət»i bolidu. □ ■

¹⁵ Xuning bilən, silərninг Rəb Əysaоја baоliоjan etikadinglar wə barlik mukəddəs bəndilərgə bolоjan muhəbbitinglar toоrluluk angliоjandin tartip, □ ■ ¹⁶ dualirimda silərnı əsləp, silər üqün rəhmət eytixni tohtatmidim; ¹⁷ tiləydiyoinim xuki, Rəbbimiz Əysa Məsihning Hudasi, xan-

□ **1:14 «Hudaning xan-xəripining uluоluğu namayan kilinip, igiliki üzül-kesil hər-nijat kilinoquqə, Mukəddəs Roh mirasimizning «kapalət»i bolidu»** — «kapalət» toоrluluk; bu ayət təwəndiki həkikətlərnı kərsitidu: — (1) Hudaning nijatida, U adəmni gunahın kutkuzup «hər kildu»; U kutkuzоjan adəm yaki jamaət Uning Əzining «igiliki»dur. «Igiliki» — Hudaning igiliki bolоjan bizlər — roh, jan, tenimizning həmmisidur. (2) bu «hər kilix» bu dunyada tehi «üzül-kesil» bolmaydu; nijatka erixkən kixilərdə «yengi roh», «yengi kəlb» bolоjini bilən «yengi tən» tehi bolmaydu; tirilix künidə «yengi tən» «toluk hər kilinix» yaki «üzül-kesil hər kilinix» bolidu. Bu «toluk hər kilinix» ixəngənlərninг «toluk mirasi» bolidu. (3) xu künidə Hudaning xan-xəripining uluоluğu tolimu namayan kilinidu; (4) xu künigiqə, yəni ixəngüqilərninг «toluk miras»ni igiliwelixioquqə, Mukəddəs Roh hərbir ixəngən adəmning kəlbidə turup uninoја bu mirasini tetitip, wujudida mirasning həkikət ikənlikini ispatlap beridu. Yənə kelip Mukəddəs Rohning ixəngüqining kəlbidə turoqanliқining əzi, uning kəlgüsidə bu miraska qokum igə bolidioqanliқining kapalitidur. Grek tilida «kapalət»ning yənə bir mənisi «wədə üzüki» (yigitning kizоја bolоjan wədisigə kapalət süpitidə berilgən). ■ **1:14** Mis. 19:5; Қan. 7:6; 14:2; 26:18; Rim. 8:23; 1Pet. 2:9. □ **1:15 «xuning bilən, silərninг Rəb Əysaоја baоliоjan etikadinglar wə barlik mukəddəs bəndilərgə bolоjan muhəbbitinglar toоrluluk angliоjandin tartip, ...»** — grek tilida -15-ayəttin 23-ayətkiqə bolоjan ayətlər pəкəт uzun birlə jumlə bilən ipadiləngən. Qüxünixkə қolayliқ bolsun üqün biz uni parқilap tərjimə kilduk. ■ **1:15** Fil. 1:3; Kol. 1:3; 1Tes. 1:2; 2Tes. 1:3.

xərəpning Igisi boloqan Ata silərning Uni toluq bilixinglaroqa danalix həm wəhiyni əzləxtürgüqi rohni ata qiloqay, □ 18 xuning bilən silərning qəlbətiki kəzliringlar roxənlixip, Uning qaqirikioqa baqlanoqan ümidning nemilikini, Uning mukəddəs bəndiliridə boloqan xərəplik mirasining kimmətliklikini □ 19 wə Uning ixəngüqi bizlərgə zor küqi bilən qaratkən kudritining həsabsiz büyüklükini bilip yətkəysilər; ■ 20 dəl xu kudrətni U Məsihni əlümdin tirildürüp, ərxlərdə Əzining ong yenida

□ 1:17 **«xan-xərəpning Igisi boloqan Ata»** — grek tilida «xan-xərəpning Atisi» — Pawlus xu səz bilən: «Məsih Əysaning Əzi «Hudaning xan-xəripidur» dəp kərsətməkqi bolsa kerək. **«silərning Uni toluq bilixinglaroqa danalix həm wəhiyni əzləxtürgüqi rohni ata qiloqay»** — «danalix həm wəhiyni əzləxtürgüqi rohni ata qilix»: qaysi roh kərsitilidu? Kəzqariximizqə u «Mukəddəs Roh» əməs; qünki Huda ularoqa Mukəddəs Rohni allikaqan ata qiloqan (13-14). Bizningqə, etiqaqlarning əz rohini kərsitidu. Rosul ularda «danalix həm wəhiyni əzləxtürgüqi roh» bolsun, dəp dua qilidu. Alayluk, mən birsi üqün «Huda sizgə salamət bir tən ata qiloqay» dəp tilisəm, əməliyəttə uning allikaqan teni bar, əlwəttə. Ləkin telikim uningda saqlam tən bolsun üqündur. Demək, Pawlusning bu duasining mənisi: «Huda hər birining rohini «danalix həm wəhiy qəbul qiloqudək bir roh» qilsun, degənliktur. □ 1:18 **«Uning mukəddəs bəndiliridə boloqan xərəplik mirasining kimmətlikliki..»** — baxqə birjil tərjimisi: «Uning mukəddəs bəndilirining xərəplik mirasi..». Ləkin bizningqə «Uning qaqirikioqa baqlanoqan ümid», «mirasi» wə 19-ayəttiki «həsabsiz küqi»ning həmmisining əng muhım tərifi Hudaqa təwədur, xunga «mukəddəs bəndiliridə boloqan mirasi»ni «Hudaning Əz mirasi» dəp qarəyimiz. «Qoxumqə səz»imizni kəring. ■ 1:19 Kol. 2:12.

olturoquzozinida Uningda yurguzgənidi; □ ■
 21 pəkət bu zamandila əməs, bəlki kəlgüsi zamandimu Uni barlık həkümranlıqtin, hokuktin, küq-kudrəttin, hojayinlıqtin wə barlık tiloqa elinidoğan hərəkəndək nam-xərəptin kəp üstün qoyoğan; □ 22 barlık məwjudatlarni Uning putliri astioqa koyup, jamaət üqün Uni həmmigə bax boluxka ata kילוan. □ ■ 23 Jamaət bolsa Uning teni, yəni həmmiini həmmə jəhəttin Tolduroquqining mukəmməl jəwhiridur.■

□ 1:20 «dəl xu kudrətni U Məsihni əlümdin tirildürüp, ərxlərdə Əzining ong yenida olturoquzozinida Uningda yurguzgənidi...» — baxka birhil təjimis: «Məsihni əlümdin tirildürginidə dəl xu kudrətni Uningda yurguzgənidi; wə Uni ərxlərdə Əzining ong qolida olturoquzup,...». ■ 1:20 Zəb. 110:1; Ros. 2:34; 1Kor. 15:25; Kol. 3:1; İbr. 1:3; 10:12; 1Pet. 3:22. □ 1:21 «pəkət bu zamandila əməs, bəlki kəlgüsi zamandimu ... barlık həkümranlıqtin, hokuktin, küq-kudrəttin, hojayinlıqtin wə barlık tiloqa elinidoğan hərəkəndək nam-xərəp...» — bu yərdə kərsitiwatkini məyli yaxxining bolsun, əskining (jin-xəytanlarning) bolsun, hərəkəndək «həkümranlık, hokuk, küq-kudrət, hojayinlik wə ... nam-xərəplər»ni əz iqigə alidu. Məsihning nami ularning həmmisidin üstün turidu. □ 1:22 «barlık məwjudatlarni Uning putliri astioqa koyup, jamaət üqün Uni həmmigə bax boluxka ata kילוan» — adəmnə həyran kilarlikə xuki, muxu ayətlərdə Hudaning Məsihni həmmə məwjudatka bax kילוanlikə jamaətning bəht-bərikiti üqün boloğan, deyilgən. ■ 1:22 Zəb. 8:6; Mat. 28:18; 1Kor. 15:27; İbr. 2:8. ■ 1:23 Rim. 12:5; 1Kor. 12:27; Əf. 4:16; 5:23.

2

1 Wə silər bolsanglar, kəbihlikliringlar həm gunahliringlarda ölgən bolup, □ ■
 2 bu dunyaning dəwrigə əgixip, hawaning hokukini tutkan həkümdarəqa, yəni bügünki kündə itaətsizliktin boləqan pərzəntlərnı kutritiwatkan rohqa əgixip, bu ixlarda ilgiri mangoqansilər; □ ■ 3 biz hərberimizmu ilgiri xularning arisida ətlirimizdiki xəhwət-həwəslərdə hayat ötküzgənmiz, ətlirimiz həm öz oy-hiyalimizning haixliriəqa əməl kılıp, baxkılarəqa ohxax, mahiyəttə «qəzəptiki pərzəntlər» boləqanmiz; □ 4 birəq Huda, mol rəhim-xəpkətni kərsətküqi bolup, bizni səygəndə bizgə kərsətkən aləmbəhx mehir-muhəbbiti tūpəylidin, — 5 hətta

□ 2:1 «silər bolsanglar, kəbihlikliringlar həm gunahliringlarda ölgən bolup,...» — adəm gunahning ilkidə bolsa rohıy jəhəttin bir «ölük», «ölgən» bolidu, halas. ■ 2:1 Rim. 5:6; Kol. 2:13. □ 2:2 «bügünki kündə itaətsizliktin boləqan pərzəntlər» — «itaətsizliktin boləqan pərzəntlər» degən ibarə insanning əsli tūp təbiitidə itaətsizlikning barlıqini kərsitidu (həmmimiz Adəm'atimizning «itaətsiz təbiiti»gə mirashor bolup tuəqulduq). Ləkin «itaətsizliktin boləqan pərzəntlər» Hudaning xəpkiti bilən Hudaning Əzining pərzəntliri bolidu (5-ayətni kərüng). «hawaning hokukini tutkan həkümdar»... «itaətsizliktin boləqan pərzəntlərnı kutritiwatkan roh» — Xəytanni kərsitidu, əlwəttə. ■ 2:2 Yh. 12:31; 14:30; 16:11; 1Kor. 6:11; Əf. 6:12; Kol. 3:7; Tit. 3:3. □ 2:3 «biz hərberimizmu ilgiri xularning arisida ətlirimizdiki xəhwət-həwəslərdə hayat ötküzgənmiz ... mahiyəttə «qəzəptiki pərzəntlər» boləqanmiz» — «qəzəptiki pərzəntlər» ikki bislik ibarə bolup, həm «hərdəim qəzəpkə tolup yürəgən adəmlər» həmdə «(Hudaning) qəzəp künigə bekitilgən adəmlər»nimu kərsitidu.

itaətsizliklərdə ölgən waqtimizdimu, bizgə Məsih bilən billə jan kirküzüp (mehir-xəpkət bilən kütquzlunglar!), □ ■ 6 bizni Uning bilən billə tirildürüp, ərxlərdə Məsih Əysa bilən billə olturozuzoqan; 7 məxsiti kəlgüsi zamanlarda Uning Məsih Əysada bizgə qaritiloqan mehribanliki bilən ipadiləngən xapaitining xunqə oqayət zor ikənlikini kəsitixtin ibarəttur; 8 qünki silər xəpkət bilənla ixənq arkilik kütquzlunglar. Bu ix özünqlardin kəlgən ix əməs, bəlki Hudadin kəlgən iltipət, □ ■ 9 u zadila adəmlərninğ əməl-əjriddin kəlməydu, bu həm heqkimning mahtanmasliki üqündur. ■ 10 Qünki biz Hudaning ixligən hüniridurmiz, həyrhəh ixlar üqün Məsih Əysada yaritiloqanmiz; Huda əsli bizning ularda mengiximiz üqün bu ixlarni aldin'ala

□ 2:5 **«həttə itaətsizliklərdə ölgən waqtimizdimu, bizgə Məsih bilən billə jan kirküzüp (mehir-xəpkət bilən kütquzlunglar!),...»** — «Məsih bilən billə jan kirküzüp (janlandurup)...» degənlik nemə bildüridu? Məsih Əysa ölgəndə, Huda Uningoqa etikad baqlioquqlarni Uning bilən tənq ölgən, U əlümdin tirilgəndə Uning bilən tənq tirilgən dəp hesabliqan. «Qoxumqə səz»imizni kərüng. **«(mehir-xəpkət bilən kütquzlunglar!)»** — Pawlus muxu yərdə Əfəsusluklarni riqbətləndürüxtə bək həyajanlinip ketip, tuyuksiz 8-ayəttiki «silər xəpkət bilənla ixənq arkilik kütquzlunglar!» degən gəpkə ötüp ketidu. ■ 2:5 Ros. 15:11; Rim. 6:8; 8:11; Kol. 3:1, 3; Tit. 3:5. □ 2:8 **«qünki silər xəpkət bilənla ixənq arkilik kütquzlunglar»** — bu «kütquzlux» həyat(-mamət)liktiki addiy hətərlərdin əməs, bəlki hətərninğ hətiri boləqan gunahtin kütquzulup mənngü həyatqə erixixtin ibarət. ■ 2:8 Mat. 16:17; Əf. 1:19. ■ 2:9 Rim. 3:27; 1Kor. 1:29.

təyyarlioqanidi.■

11 Xunga silər əslidə ətliringlaroqa اساسən «yat əllər» dəp hesablanoqininglarni, — insanning qoli bilən ətliridə «hətnə qilinoqanlar» dəp ataloqanlar tərpidin «hətnisiz» dəp ataloqanliqinglarni,□ 12 xundakla xu qaoqda Məsihsiz bolup, Israilning pukraliқining sirtida turup, wədilərnə elip kəlgüqi əhdilərnə yat bilip, bu dunyada ümidsiz həm hudasiz yaxioqininglarni esinglarda tutunglar; □ ■ 13 lekin əsli yiraqlarda boloqan silər hazır Məsihning qeni arkilik yekin qilindinglar; 14 qünki U bizning inaklikimizdur, U ikki tərəpni bir kilip otturidiki ara tamni qekiwətti; ■ 15 yəni, Əz ətliri arkilik əqmənlikni tügutip, bəlgilimilərnə kərsətkən, əmrlərnə yətküzgən qanunni bikar kilip, ikki tərəpni Əzidə yengi bir adəm kilip yaratti, xuning bilən inaklikni

■ 2:10 2Kor. 5:17; Əf. 1:4; 4:24; Tit. 2:14.

□ 2:11 «silər əslidə ətliringlaroqa اساسən «yat əllər» dəp hesablanoqininglar» — «ətliringlaroqa اساسən» yaki «ətlik kəzqaraxqə». «insanning qoli bilən ətliridə «hətnə qilinoqanlar» dəp ataloqanlar tərpidin «hətnisiz» dəp ataloqanliqinglar» — demək, Yəhudiylar tərpidin «hətnisiz» dəp ataloqanlar. Injil boyiqə «həqiqiy hətnə» əttə əməs, roq-kəlbətə boluxi kerək. Demək, kəlb-roq barliq xəhsiy arzu-həwəslər, bu dunyaoqa təwə barliq ezitkuluktin «kesiwetilir», Hudaqoq ibadət qilixqə ərkin qilinidu. Mundak «roqiy hətnə» «adəmning qoli» bilən əməs, pəkət Hudaning Muqəddəs Rohi arkilik bolidu. □ 2:12 «...wədilərnə elip kəlgüqi əhdilərnə yat bilip...» — «wədilər» bolsa Hudaning wədiliri, əlwəttə. ■ 2:12 Rim. 9:4. ■ 2:14 Yəx. 9:5; Mik. 5:4; Yq. 16:33; Ros. 10:36; Rim. 5:1; Kol. 1:20.

apiridə kildi; □ 16 krestkə mihlinip muxuning wasitisi bilən əqmənlikni kətl kılıp, ikkisini bir təndə Huda bilən əpləxtürdi; □ 17 andin U kelip, yiraqlarda turoqan silərgimu inaklık hux həwirini jakarlidi, yekindikilərgimu inaklıkni jakarlidi. □ ■ 18 Qünki hər ikkimizning Uning

□ 2:15 **«yəni, Əz ətliri arkilik əqmənlikni tügitip, bəgilimilərnı kərsətkən, əmrlərnı yətküzgən qanunni bikar kılıp, ikki tərəpni Əzidə yengi bir adəm kılıp yaratti, xuning bilən inaklıkni apiridə kildi»** — «Məsih Əz ətliri arkilik ... qanunni... bikar kılıp» — Yəhudiy jamaət həm Hudani tonumaqçı boləqan «yat əllər»ning dostlukta boluxioqa əng qong tosaləju, xuningdək hətta əqmənlikni pəyda kıləqan amil bolsa dəl Huda Musa pəyoqəmbərgə quxürgən Təwrat qanunidiki bəgilimilər idi. «Qoxumqə səz»imizdə biz bu bəgilimilər üstidə tohtilimiz. «Yengi bir adəm» — Məsih wə jamaət, yəni bir bax bir tən bolidu (Məsih bax, jamaət tən bolidu). □ 2:16 **«krestkə mihlinip muxuning wasitisi bilən əqmənlikni kətl kılıp, ikkisini bir təndə Huda bilən əpləxtürdi»** — «bir təndə» bolsa Əzining krestkə mihlanəqan teni. Bu tən hazır tirilgəndin keyin Əzi bilən jamaəttin tərki b tapqan tən boldi. «Kirix səz»imizdiki «jamaət» toqruluk məzmunlarnı kərüng. □ 2:17 **«andin U kelip, yiraqlarda turoqan silərgimu inaklık hux həwirini jakarlidi, yekindikilərgimu inaklıkni jakarlidi»** — «U (Məsih) kelip.. silərgimu...hux həwərnı jakarlidi».... muxu ixta biz Əysa Məsihning «Əz teni boləqan jamaət» bilən bir boləqanlikimizni kərimiz. Məsih Əysa Yəhudiy həlkigə hux həwərnı jakarlıqəndin keyin, krestkə mihlinip, kəmülüp, tirilgən; andin ərxkə kətürülgən. U qandaqmu «silərgə («yiraqlarda turoqanlar»oqa, yəni Yəhudiy əməslərgə) kəldi»? Jawab Injildiki «Rosullarning paaliyətliri»də kərülidu. Əysaning əqliri, jamaitidikiliri baxqılaroqa hux həwərnı yətküzgəndə, U Əzi ular arkilik muxu ixni kılıdu. Qünki jamaət Əzining tenidur. Məsilən, «Ros.» 1:1-2, 9:4-5 wə izahətlarnı kərüng. «Yəkin turoqanlar» yənə Yəhudiy larnı kərsitidu, əlwəttə. ■ 2:17 Yəx. 57:19; Əf. 3:12.

arkilik bir Rohta Ata aldioşa kirix hokukimiz bardur. ■ 19 Xunga xuningdin baxlap siler musapirlar, yaka yurttikiler əməs, bəlki mukəddəs bəndilərgə wətəndax bolisilər, Hudaning əyidikiliridin bolisilər; ■ 20 siler rosullar wə pəyoşəmbərlər boləşan ulning üstigə qurulmaqtisilər; binaning «burjək texi» bolsa Əysa Məsih Əzidur; □ ■ 21 Uningda pütkül bina puhta jipsilaxturulup, Rəbdə mukəddəs bir ibadəthana boluxka əsüp barmakta. □ ■ 22 Silərmu *koxulup* Uningda Hudaning bir turaloşisi boluxka Rohta birləxtürülüp qurulmaqtisilər.□

3

¹ Xu səwəbtin siler «yat əldikilər» üqün Məsih

■ 2:18 Yh. 10:9; 14:6; Rim. 5:2; Əf. 3:12; Ibr. 10:19.

■ 2:19 Gal. 6:10.

□ 2:20 «silər rosullar wə

pəyoşəmbərlər boləşan ulning üstigə qurulmaqtisilər» — yaki, «silər rosullarning wə pəyoşəmbərlərnin ulining üstigə qurulmaqtisilər». «**silər rosullar wə pəyoşəmbərlər boləşan ulning üstigə qurulmaqtisilər; binaning «burjək texi» bolsa Əysa Məsih əzidur»** — «koxumqə sez»diki «rosullar wə pəyoşəmbərlər» üstidiki muzakirimizni kəring. ■ 2:20

Yəx. 28:16; Mat. 16:18; 1Kor. 3:9,10; 1Pet. 2:4; Wəh. 21:14

□ 2:21 «**Uningda pütkül bina puhta jipsilaxturulup, Rəbdə mukəddəs bir ibadəthana boluxka əsüp barmakta»** — «Rəbdə» «Məsih Əysaning Əzidə». 22-ayəttə «Rəbdə» «Uningda» dəp elinidu. ■ 2:21 1Kor. 6:19; 2Kor. 6:16; Əf. 4:16.

□ 2:22 «**Silərmu koxulup Uningda Hudaning bir turaloşisi boluxka Rohta birləxtürülüp qurulmaqtisilər»** — «Roh» — Mukəddəs Roh, Hudaning Rohi.

Əysaning məhbusi boləjan mənki Pawlus —
 □ ■ 2 (silər bəlkim manga tapxurulojan, silərgə Hudaning xəpkitini elip baridojan oqjidarlikim toqruluk, ■ 3 yəni Uning manga wəhiy bilən sirni ayan kıləjanlikı toqruluk həwərdar boluxunglar mumkin (mən bu toqrisida ilgiri az-paz yazəjanidim; □ ■ 4 silər uni okuəjininglarda, Məsihning siri toqruluk yorutuləjanlikimni bilip yetisilər) 5 ilgiriki dəwrlərdə bu sir insan baliliriəja Uning mukəddəs rosulliri wə pəyoəmbərlirigə Roh arkilik həzirkidək enik

□ **3:1 «Xu səwəbtin silər «yat əldikilər» üçün Məsih Əysaning məhbusi boləjan mənki Pawlus —....»** — «Məsih Əysaning məhburi» — Pawlus bu məktupni yazəjanda Rimdiki bir türmidə yatatti. Xühisizki, rimliklar Pawlusni «bizning məhbusimiz» dəp oylaytti — lekin Pawlus ixka baxқиə qaraytti. Rimliklarning uni kəloja elip türmigə taxliəjini Hudaning iradisi bolup, xu ix bilən yat əllərdin boləjan ixəngüqilərnin kəp payda kəridiojanlikioja Pawlusning kəzi yətkən; xuning bilən Pawlus: «silər yat əldikilər üçün» eytkanda, mən «rimliklarning məhbusi» əməs, bəlkı «Məsihning məhbusi»mən» dəydu. Əməliyəttə Pawlusning bu səzlıri 14-ayəttə dawamlıxıdu. 2-13-ayətlərnin həmmisi «tirnək iqigə» elinəjan. ■ **3:1** Ros. 21:33; Əf. 4:1; Fil. 1:7,13,14,16; Kol. 4:3; 2Tim. 1:8; Flm. 1. ■ **3:2** Ros. 13:2; Rim. 1:5; Əf. 3:8. □ **3:3 «yəni Uning manga wəhiy bilən sirni ayan kıləjanlikı toqruluk həwərdar boluxunglar mumkin (mən bu toqrisida ilgiri az-paz yazəjanidim...)»** — mumkinqilıki barkı, «mən yənə bu toqrisida ilgiri az-paz yazəjanidim» degən səz bolsa uning məzkur məktuptiki 1-bab 9-ayəttə «Məsihning siri» toqruluk yazəjan səzlırini kərsitıdu; bizningə u uning əfəsusluklarəja ilgiri yazəjan bir hetini kərsitıdu. ■ **3:3** Ros. 22:17,21; 26:16,17; Rim. 16:25; Gal. 1:11,12.

wəhiy kılinoqandək, ayan kılinoqan əməs. □ ■
 6 Demək, hux həwər arkilik «yat əldikilər»din bolqanlarmu ortaq mirashorlar, təndiki ortaq əzalar, Məsih Əysada bolqan wədidin ortaq bəhrimən boluqıqlar bolidu; □ 7 Hudaning xəpkiti manga elip kəlgən iltipat bilən, Uning küq-kudritining yürgüzülüxi bilən, mən bu ixka hizmətkar kılıp təyinləndim; ■ 8 manga — muqəddəs bəndiliri iqidiki əng təwinidinmu təwən bolqan manga muxu iltipat, yəni əllər arisida Məsihning məlcərligüsiz baylikliri

□ 3:5 «... rosulliri wə pəyoqəmbərlirigə Roh arkilik hazırkıdək enik wəhiy kılinoqandək...» — «Roh» — Hudaning Rohi, Muqəddəs Roh, «ilgiriki dəwrlərdə bu sir insan baliliriğa uning muqəddəs rosulliri wə pəyoqəmbərlirigə Roh arkilik hazırkıdək enik wəhiy kılinoqandək, ayan kılinoqan əməs» — rosulning sezliri intayin zildur. U Məsih wə jamaət toqıruluk bu sir ilgiriki dəwrlərdə kət'iy ayan kılınmay qaloqan əməs, dəp puritidu; əməliyəttə bolsa Təwrattiki pəyoqəmbərləning bəzi bexarətliridə həm Təwratta hatiriləngən bəzi wəxələrdə bu sir puritilip oqıl-pal kərünidu.

■ 3:5 Ros. 10:28. □ 3:6 «demək, hux həwər arkilik...» — «hux həwər» — oqurmənləning esidə bolux kerəkki, «Injil» degən söz dəl «hux həwər» degən mənide. «demək, hux həwər arkilik «yat əldikilər»din bolqanlarmu ortaq mirashorlar, təndiki ortaq əzalar, Məsih Əysada bolqan wədidin ortaq bəhrimən boluqıqlar bolidu» — Yəhüdiy əməsləning «ortaq mirashor» bolqanlıqi «ixəngüqi Israil bilən ortaq mirashor» bolqanlıqini kərsitidu; «tən» muxu yərdə Məsihning teni, yəni jamaətni kərsitidu. ■ 3:7 Əf. 1:19; Kol. 2:12.

toʻqruluk hux həwər jakarlax □ ■ 9 wə xundakla həmmiini yaratqan Hudada yoxurun bolup kəlgən bu sirning qandak əməlgə axuruluxi toʻqruluk həmməylənni yorutux hizmiti amanət qilindi. ■ 10 Buning məksiti ərxlərdə boləqan həkümranlaroqa həm həkuklaroqa Hudaning kəp tərəplimilik danaliki jamaət arkilik hazir axkarə qilinixtin ibarəttur. □ ■ 11 Bu ix bolsa, Uning Məsih Əysa Rəbbimizdə ijra qilinoqan mənngülük muddiasi boyiqidur; □ 12 Uning ixənq-sadiklikı arkilik biz jasarətkə həm Hudaning aldioqa hatirjəmlık bilən kirix həkukioqa igə bolduk; ■ 13 xuning üqün silərdin ətünimənki, mening silər üqün tartqan japa-jəbirlirim tüpəylidin pərixan bolmanglar; qünki

□ **3:8 «əllər arisida Məsihning mөлqərligüsiz bayliqliri toʻqruluk hux həwər jakarlax»** — «əllər» Muqəddəs Kitabta daim deyilgəndək, «Yəhudi y əməslər», «yat əlliklər»ni kərsitidu.

■ **3:8** Ros. 9:15; 13:2; 22:21; 1Kor. 15:9; Gal. 1:16; 2:8; 1Tim. 2:7; 2Tim. 1:11,15. ■ **3:9** Yar. 1:3; Zəb. 33:6; Yh. 1:3; Rim. 16:25; Əf. 1:9; Kol. 1:16, 26; 2Tim. 1:10; Tit. 1:2; Ibr. 1:2; 1Pet. 1:20.

□ **3:10 «Buning məksiti ərxlərdə boləqan həkümranlaroqa həm həkuklaroqa Hudaning kəp tərəplimilik danaliki jamaət arkilik hazir axkarə qilinixtin ibarəttur»** — «ərxlərdə boləqan həkümranlar» həm həkuklar bəlkim həm pərixtilər wə yanə jin-xəytanlarni kərsitidu (6:12ni kərüng). ■ **3:10** 1Pet. 1:12.

□ **3:11 «Uning Məsih Əysa Rəbbimizdə ijra qilinoqan mənngülük muddiasi boyiqidur»** — baxqa birhil tərjimisi bolsa «Uning Məsih Əysa Rəbbimizdə nixan qilinoqan mənngülük muddiasi boyiqidur». ■ **3:12** Yh. 10:9; 14:6; Rim. 5:2; Əf. 2:18; Ibr. 10:19.

bu ix silərnin xan-xəripinglar bolidu). □ ■

14 Mən xu səwəbtin tizlirimni Atioqa pükimənki, □ 15 (asman-zemindiki barliq atilik munasiwətlər Uningdin «ata» namini alidu) □ 16 U Öz xan-xəripidiki bayliqlar bilən, Rohi arkilik silərni iqqi dunyayinglarda küqləndürgəy; □ ■ 17 xuning bilən Məsih kəlbinglarda ixənq arkilik turup, silər mehir-muhəbbət iqidə yiltiz tartoqan, ul selinoqan, ■ 18-19 barliq mukəddəs bəndilər bilən billə Məsihning muhəbbitining kəngliki, uzunluqi, qongkurluqi wə egizlikini qūxinip

□ 3:13 «xuning üqün silərdin ətünimənki, mening silər üqün tartqan japa-jəbirlirim tüpəylidin pərixan bol-manglar; qünki bu ix silərnin xan-xəripinglar bolidu» — bu ayətnin üq mümkinçiligi bar mənisi toqruluk «koxumqə sez»imizni kərunq. ■ 3:13 Fil. 1:14; Kol. 1:24; 1Tes. 3:3.

□ 3:14 «xu səwəbtin ...» — 1-ayətnin dawami. «mən xu səwəbtin tizlirimni Atioqa pükimənki, ...» — «Ata» Huda, əlwəttə. Bəzi kona kəqürmilərdə «Xu səwəbtin tizlirimni Rəb Əysa Məsihning Atisioqa pükimənki,...» deyilidu. □ 3:15 «asman-zemindiki barliq atilik munasiwətlər Uningdin «ata» namini alidu» — bu səzning əhmiyiti bəlkim xuki, Huda «Ata» boləqandin keyin, asman-zeminni «atilik», yəni «ata-balilik» (məyli insanlar arisida bolsun, həywanlar arisida bolsun yaki həttə əsümlüklər arisida bolsun) munasiwətlər bilən tolduroqan. Pawlus, Huda Əzining atilik muhəbbitini muxu kəpligən munasiwətlər bilən ispatliməqçi boləqan yərdə, mən Uning pərzənti bolux süpitim bilən, Uningdin muxundəq bəyüq tiləkni tolimu ixənq bilən tiləymən, deməqçi. □ 3:16 «U Öz xan-xəripidiki bayliqlar bilən, Rohi arkilik silərni iqqi dunyayinglarda küqləndürgəy» — «iqli dunya» grek tilida «iqli adəm» — bu ibarə adəmning rohinə, kəlbini, «iqli dunya»sini kərsitidu. ■ 3:16 Əf. 6:10. ■ 3:17 Kol. 2:7.

igiliwaloqaysilər; yəni adəmning bilip yetixidin həssiləp exip qüxidiqan Uning muhəbbitini bilip yətkəysilər, xuningdək Hudaning mukəmməl jəwhiri bilən tolduruləqaysilər.

□ 20 Əmdi iqimizdə yürüzidiqan kudriti boyiqə barlıq tilikimiz yaki oyliqanlirimizdinmu həddi-həsabsiz artuq wujudқа qikirixқа қadır Boluqıqıа, — ■ 21 Uningoqa dəwrđin dəwrgıqə, əbədil'əbədgiqə jamaəttə Məsih Əysa arkilik xan-xərəp boləqay! Amin!

4

1 Əmdi xu səwəblərdin, Rəbning məhbusi boləqan mənki, *Hudaning* silərnı qakıroqan *büyük* qakirikioqa layıq həlda mengixliringlarnı ətünimən, ■ 2 həmmə ixta kəmtərlik wə yuwax-mulayimlik bilən, səwrqanlik bilən, bir-biringlaroqa muhəbbət iqidə kəng qorsak

□ 3:18-19 «barlıq mukəddəs bəndilər bilən billə Məsihning muhəbbitining kəngliki, uzunluqi, qongkurluqi wə egizlikini qüxinip igiliwaləqaysilər; yəni adəmning bilip yetixidin həssiləp exip qüxidiqan uning muhəbbitini bilip yətkəysilər, xuningdək Hudaning mukəmməl jəwhiri bilən tolduruləqaysilər» — oqurmənlər dikqət kiliduki, bu uluq ixlar üqün, bolupmu muhəbbətnı toluq igiliwelix üqün Hudaning Rohı arkilik kəlgən küq-kudrət tolimu kerəktur (16-ayətnı kərüng). ■ 3:20 Rim. 16:25.

■ 4:1 Yar. 17:1; 1Kor. 7:20; Fil. 1:27; Kol. 1:10; 1Tes. 2:12.

bolup, □ ■ 3 inak-hatirjəmlikning rixtisi bilən, Rohta boloqan birlikni tutuxka intilixinglarni *ətünimən*. □ 4 Tən birdur, Roh birdur, — huddi qakiriləninglarda, ohxax bir arzu-ümidkə qakiriləninglardək, — 5 Rəb birdur, iman-etikad birdur, qəmüldürülux birdur, ■ 6 həmmening Huda'Atisi birdur; U bolsa həmmidin üstün turoquci, həmmi yürgüzgüci wə həmmimizning iqidə Boloquqidur. □ 7 Xundaktimu hazır hərberimizgə Məsihning iltipatining əlqimi boyiqə xəpkət təkdin qilinotandur; ■ 8 xunga, mukəddəs kitabta *Huda* eytkinidək: —

«U yukirioqa kətürüldi,

Insanlarni tutkun qiləuqilarni U Əzi əsir qilip elip kətti,

□ 4:2 «**həmmə ixta kəmtərlik wə yuwax-mulayimlik bilən, səwrqanlik bilən...**» — Injilda «yuwax-mulayimlik»ning alahidiligi bar; u bolsimu qorqunqin küqlüklərgə yol qoyidoqan ajizlik əməs, bəlki Hudaning yolida talax-tartixlardin qol üzux, Hudaning həmmə ixlirimizni zorawanliksiz, jedəlsiz toqra orunlaxturuxioqa iman baqlaxtur; muxundək pozitsiyə mulayim, yuwaxlik bilən bildürüldü. ■ 4:2 Kol. 1:11; 3:12; 1Tes. 5:14. □ 4:3 «... **Rohta boloqan birlikni tutuxka intilixinglarni ətünimən**» — «Rohta» — Hudaning Rohida, Mukəddəs Rohta. ■ 4:5 Qan. 4:39; Mal. 2:10; 1Kor. 8:4, 6; Luqa 12:50 □ 4:6 «**həmmimizning iqidə Boloquqidur**» — bəzi kona kəqürmilərdə «həmmening iqidə Boloquqidur» (yaki «həmmening iqididur» yaki «həmminglarning iqidə Boloquqidur») deyilidu. 4-7-ayətlər kərsətkən birliklər toqrulux «koxumqə səz»imizdə kişiqə muzakirə qilimiz.

■ 4:7 Rim. 12:6; 1Kor. 12:11; 2Kor. 10:13; 1Pet. 4:10.

Həm insanlaroqa iltipatlarni təkdim kildi». □ ■

⁹ Əmdi «kötürülgən» zat bolsa, *awwal* yərning tegigə qüxkən zatning Əzi əməsmu? □ ■

¹⁰ Qüxkən zat bolsa barliq ərxlərdin yukiriyoqa kötürülgənning dəl Əzidur; kötürülüşining məqsiti, aləmning barliqini tolduruxtin ibarət; ¹¹ Xunga, bəzilərnı rosullar, bəzilərnı pəyoqəmbərlər, bəzilərnı hux həwərqilər, bəzilərnı baqquqi wə yaki təlim bərgüqilər kilip

□ **4:8 «xunga, Muqəddəs Kitabta Huda eytkinidək: — «U yukiriyoqa kötürüldi, insanlarni tutqun qilouqilarni U Əzi əsir kilip elip kətti, həm insanlaroqa iltipatlarni təkdim kildi»»** — rosul Pawlus bu sözliridə «Zəbur»diki 68:18ni nəkil kəltürüp tüp mənini yəkünligen. «Yukiriyoqa kötürüldi» Məsihning ölümdin tirilip ərxlərgə kötürülgənlikini kərsitidu. U ərxtin Əzigə ixəngənlərgə Muqəddəs Rohni əwətip hərhil iltipatlarni təkdim kildi wə xuningdək həzirmu təkdim qilmakta. Bu əjayib bexarətning mənisini toluqraq tonux üçün biz «Zəb.» 68:18gə qoxqan izahatni kəring. ■ **4:8** Zəb. 68:18 □ **4:9 «Əmdi «kötürülgən» zat bolsa, awwal yərning tegigə qüxkən zatning Əzi əməsmu?»** — Məsihning «yərning tegigə (grek tilida «təglirigə») qüxkən»liki nemini kərsitidu? «Zəb.» 139:15ni kəring. Bu Zəburdiki küy boyiqə «yərning təgliri» bolsa insanning tüp təbiiti xəkilləndürülgən jay bolup, Məsihning «yərning təglirigə qüxüx»i bəlkim dəl insanning təbiitining tüp məsilisini, yəni gunahliq mahiyitimizni üzül-kesil bir tərəp qilixi üçün idi. Xunga bizningqə bu ibarə Məsih krestkə mihlinixning qongqur azablırida bir tərəp qiləyan ixlarni kərsitidu; bəzi alimlar, Məsihning «qüxkənliki», ölümdin keyin rohinig təhtisaraoqa qüxkənlikini kərsitidu, dəp qaraydu. Buningmu mumkinqilixi bar. ■ **4:9** Yh. 3:13; 6:62; Zəb. 139:15

təyinligən däl Əzidur. □ ■ 12 Bularning məqsiti mukəddəs bəndilərnı hizmət wəzipisigə, jümlidin Məsihning tenini kुरup qikixka qorallandurup kamalətkə yətküzüxtin ibarət; □ ■ 13 wəzipə həmmimizning etikadta həm Hudaning Oqlini toluq tonuxta birlikkə keliximizgiqə, kamil adəm bolup yetixip qikiximizoiqə, — yəni Məsihning mukəmməl jəwhiri gəwdiləngən kəddi-kamət əlqimigə yetiximizgiqə dawamlaxturulmaqta; 14 xundaq boləanda, yənə gədək balilardin bolmay, adəmlərnıng kuwlukidin oylap qikқан aldəmqi niyət-pilanliri bilən, ularning hiylə-nəyringidin

□ 4:11 «Xunga, bəzilərnı rosullar, bəzilərnı pəyoqəmbərlər, bəzilərnı hux həwərqilər, bəzilərnı bakquqi wə yaki təlim bərgüqilər kilip təyinligən däl Əzidur» — oqurmənlər diqqət kiliduki, bu ayəttə eytiləqan sowəqatlar (8-ayətni kəring) «rohıy iltipatlar» əməs, bəlki «rohıy iltipatlar»oqa igə boləqan rohıy adəmlərdur. Məsih muxundaq adəmlərnı jamaiti wə dunyani bərikətləx üqün təyinləydu. ■ 4:11 1Kor. 12:28. □ 4:12 «mukəddəs bəndilərnı hizmət wəzipisigə, jümlidin Məsihning tenini kुरup qikixka ...» — «jümlidin» — yaki «yəni» dəp qüxəngili bolidu. «Bularning məqsiti mukəddəs bəndilərnı hizmət wəzipisigə, jümlidin Məsihning tenini kुरup qikixka qorallandurup kamalətkə yətküzüxtin ibarət» — demək, rosullar, pəyoqəmbərlər, hux həwərqilər, bakquqilər wə təlim bərgüqilər (11-ayət)ning wəzipisi Məsihning teni boləqan jamaətni Hudaning toluq hizmitini kilix üqün qorallanduruxtin ibarəttur. Hudaning hizmitini kilidiləqan bu «rohəniy adəmlər»la əməs, bəlki pütkül jamaətnıng həmmə əzaliri əz roli boyiqə wəzipisigə əməl kilixi kərəktur. «Kुरup qikix» degən ibarə toqruluk «kirix səz»imizni kəring. Grek tilida «qorallandurup kamalətkə kəltürüx» birlə səz bilən ipadilinidu. ■ 4:12 Rim. 12:5; 1Kor. 12:27; Əf. 1:23; 5:23; Kol. 1:24.

qıkkān təlimatining dolqunliridin urulup, uning hərəhil xamilida uyak-buyakka uqurulup kətməymiz; ■ 15 əksiqə, mehır-muhəbbət iqidə turup həkikətkə berilip ix kərüp, beximiz boləqan Məsihkə baqlinixta hər jəhəttin əsüp yetilidiəqan bolimiz; □ ■ 16 Uningdin pütkül tən, əzaliri bir-birigə jipsilaxturulup, ozukluk təminligüqi hər bir ege arkilik bir-birigə tutaxturulup, hər bir əzaning əzigə has əlqəngən wəzipini etixi bilən barəqanqə əstürölüp, muhəbbət iqidə əz-əzini kurup qıkkixkə ixliməktə. □ ■

17 Xunga xuni eytimənki, Rəbtə uni tapilaymənki, yat əllərningkidək, yəni ularning əz oy-pikirlirining bimənilikidə mangəqinidək mengiwərməslikinglar kerək; ■ 18 ular qəlbining kattiklikidin kelip qıkkān bilimsizlik tūpəylidin, Hudaning həyatidin ada-juda kəlinip, qūxənqisi qarəngəqulixip kətkən, ■ 19 ar-nomusni taxliwetip, nəpsaniyətqiliki awup hərəhil iplasliklarni yürgüzüxkə, kəyp-sapaqə berilgən. 20 Əmma silər bolsanglar,

■ 4:14 Mat. 11:7; 1Kor. 14:2. □ 4:15 «... beximiz boləqan Məsihkə baqlinixta hər jəhəttin əsüp yetilidiəqan bolimiz»

— sezmusez tərjimisi: «... beximiz boləqan Məsihkə baqlinixta Uningə (yaki «Uning iqigə») hər jəhəttin əsüp yetilidiəqan bolimiz». Demək, «allıqəqan uning tenining bir əzasi boləqan həlda ... dawamlıq əsidiəqan...». ■ 4:15 Əf. 5:23; Kol. 1:18. □ 4:16 «Uningdin pütkül tən, əzaliri bir-birigə jipsilaxturulup, ozukluk təminligüqi hər bir ege arkilik bir-birigə tutaxturulup...»

— «putkül tən» — jamaəttur. ■ 4:16 Rim. 12:5; 1Kor. 12:27; Əf. 2:21. ■ 4:17 Rim. 1:9, 18; 1Pet. 4:3. ■ 4:18 1Tes. 4:5.

Məsihni xundak yolda əginip tonuqan əməssilər —²¹ (həqiqətning Əysada bolqinidək, uni həqiqətən angliqan, uningda əgitiłgən bolsanglar) —²² demək, ilgiriki turmuxunglaroşa has bolqan, aldamqi arzu-həwəslərgə əgixip özini buloqiuqı «kona adəm»ni seliwetip, □ ■²³ oy-zehninglarning roħida yengilinip, ²⁴ Hudaning ohxaxliqoşa asasen, həqiqəttin qıkkən həkkaniylikta wə pak-muqəddəslikta yaritilqan «yengi adəm»ni kiyiwelixinglar kerəktur. ■

²⁵ Xuning bilən yaloqanqilikni seliwetip, hər birimiz öz yeqinlirimiz bilən həqiqətəni səzlixəyli; qünki biz bir-birimizgə nisbətən bir tənning əzaliridurmiz. ■

²⁶ «Aqqıqlininglar, əmma gunah kilmanglar»; oşəzipinglar kün patquqə dawam etiwərmisun; □ ■²⁷ yaki Ibliska heq orun qoyup

□ **4:22 «ilgiriki turmuxunglaroşa has bolqan, aldamqi arzu-həwəslərgə əgixip özini buloqiuqı «kona adəm»ni seliwetip, ...»** — «kona adəm» toqruluk «Rim.» 6:6 wə izahatini kərüng. ■ **4:22** Kol. 3:9; İbr. 12:1; 1Pet. 2:1.

■ **4:24** Rim. 6:4; Kol. 3:10; 1Pet. 4:2. ■ **4:25** Zək. 8:16. □ **4:26 «Aqqıqlininglar, əmma gunah kilmanglar»** — «Zək.» 8:16, «Zəb.» 4:4. Bu ayət 25-ayəttiki «həqiqətəni səzlixəyli» degən söz bilən baqlıqtur. Bir tərəptin aqqıqlinixka tegixlik səwəbi bolup turup gəp kilmisa gunah bolidu; yənə bir tərəptin aqqıq adəmni gunahka baxliximu mumkin, xu tərəptinmu hezi boluxi kerək. Xunga «Aqqıqlininglar, əmma gunah kilmanglar» deyilidu. **«oşəzipinglar kün patquqə dawam etiwərmisun»** — yənə birhil tərjimisi: «Aqqıqlaxning səwəbi kün patquqə dawamlixiwərmisun». Əgər bu tərijimə toqra bolsa, adəm uningəşa zadi qandak əməl kılıxi kerək? — bizningqə bu tərijimə məntiqə uyoqun əməs. ■ **4:26** Zəb. 4:4

bərmənglar. □ ■

28 Ooqri ikkinqi ooqrilik qilmisun; əksiqə u mehnət kilip ikki koloğa tayinip həlal ix kilsunki, həjiti boləanlaroqimu belüp bərgüdək öz tapqini bolsun. ■

29 Aozinglardin həqkəndək iplas səz qikmisun, pəkət angliouqilaroğa xəpkət yətsun üqün, ehtiyajka uyoqun wə adəmni kurup qikidioqan səzləni eytinglar. ■ 30 Hudaning Mukəddəs Rohioğa azab bərmənglər; qünki silər Uning bilən hər-nijat küni üqün məhürləngənsilər; □ ■ 31 özünglardin hərəkəndək əq-adawət, aqqıq-oəzəp, kəhr, jedəl-majiralar, til-ağanət həmdə hərhil qara niyətləni neri qilinglar; ■ 32 bir-biringlaroğa məhrıban, yumxaq dillik bolup, Huda Məsihtə siləni kəqürüm qiloqinidək bir-birininglarni kəqürüm qilinglar. □ ■

□ **4:27** «yaki Ibliska həq orun koyup bərmənglar» — «Iblis» — Xəytan. ■ **4:27** Yak. 4:7; 1Pet. 5:9. ■ **4:28** Ros. 20:35; 1Tes. 4:11; 2Tes. 3:8,12. ■ **4:29** Mat. 12:36; Əf. 5:3, 4. □ **4:30** «qünki silər Uning bilən hər-nijat küni üqün məhürləngənsilər» — «hər-nijat küni» — 1:14diki izahatni kəring. ■ **4:30** Luka 21:28; Rim. 8:16,23; 2Kor. 1:22; 5:5; Əf. 1:13,14. ■ **4:31** Kol. 3:19. □ **4:32** «Məsih bizni səyüp, Özini biz üqün Hudağa huxpurak süpitidə hədiyə-qurbanlik boluxka atap pida qiloqandək silərmu muhəbbət iqidə menginglar» — «huxpurak süpitidə hədiyə-qurbanlik» muxu yərdə (barliqi Hudağa atap köydürülgən) «köydürmə qurbanlik» kəzdə tutulidu. ■ **4:32** Mat. 6:14; Mar. 11:25; Fil. 2:1; Kol. 3:12,13.

5

(Dawami)

1-2 Xunga Hudaning sөyümlük pərzəntliridin bolup, Uni ülgə qilinglar; həmdə Məsih bizni sөyüp, Özini biz üqün Hudağa huxpurak süpitidə hədiyə-kurbanlık boluxka atap pida kiloqandək silərmu muhəbbət iqidə menginglar.■ 3 Əmma mukəddəs bəndilərgə layik həlda, buzukluk, hərқandək paskinilik yaki nəpsaniyətqilik aranglarda hətta tiləqimu elinmisun;■ 4 Xundaqla iplaslik, əhmikanə paranglar yaki qakina qakqaklarmu tilinglarğa elinmisun — bularmu muwapik əməstur — bəlki aqzinqlardin təxəkkürlər qiqsun.

5 Qünki xuningdin həwərdarsilərki, hərқandək buzukluk kiloquqi, napak boluquqi yaki nəpsaniyətqi kixi (bundək kixi əməliyəttə bir butpərəskə barawər) Məsih wə Hudaning padixahlığığa mirashor bolalmaydu.■

6 Həqkingə özünqlarni kuruk gəplər bilən aldatmanglar; qünki bu iqlar töpəylidin Hudaning qəziqi itaətsizliktin bolqan pərzəntlərninq bexiqə qüxidu.■

7 Xunga ularğa muxu iqlarda xerik bolmanglar;

8 qünki silər əsli қarangoquluk idinglar, lekin hazır Rəbdə yorukluqsilər; yorukluqning pərzəntlirigə layik menginglar.■ 9 (qünki

■ **5:1-2** Yh. 13:34; 15:12; Gal. 2:20; 1Tes. 4:9; Tit. 2:14; 1Pet. 3:18; İbr. 8:3; 9:14; 1Yuğa. 3:23; 4:21 ■ **5:3** Mar. 7:21; Əf. 4:29; Kol. 3:5. ■ **5:5** 1Kor. 6:10; Gal. 5:19; Kol. 3:5; Wəh. 22:15.

■ **5:6** Yər. 29:8; Mat. 24:4; Mar. 13:5; Luқа 21:8; Kol. 2:4,18; 2Tes. 2:3; 1Yuğa. 4:1. ■ **5:8** 1Tes. 5:4.

yoruklukning mewisi toluk mehribanlik, həkkanilylik wə həkikəttin tərki b tapkandur), ■
 10 nemə ixlarning Rəbni hursən kilidioanlikini
 oğinip ispatlanglar. 11 Karangoçulukteki mewisiz
 ixlar bilən qetilir qalmanglar; əksi qə, ularni
 eqip əyiblənglar; ■ 12 qünki ularning yoxurunqə
 ixligənlirini hətta tiloqa elixmu nomus ixtur.
 13 Əmma yorukluk bilən əyibləp axkarilanoqan
 hərəkəndək nərsə oquq kərünidu; yorukluk
 axkarilanoqan həmmə nərsə yoruklukqa aylinidu.

■ 14 Xuning üçün U mundak dəydu: —

«Oyoqan, əy uyquqi!

Tiril əlüklər arisidin!

Wə Məsih seni parlap yoritidu». □ ■

15 Xuning üçün siləring mengiwatқан
 yolunglaroqa ehtiyat bilən diqqət kilinglar;
 yolunglar nadanlarningkidək əməs,
 danalarningkidək bolsun; ■ 16 waqit-pursətni
 oqəniymət bilip tutuwelinglar; qünki muxu
 dəwr rəzildur. □ ■ 17 Bu səwəbtin nadan
 bolmanglar, bəlki Rəbning iradisining nemə
 ikənlikini qüxəngüqi bolunglar; ■ 18 Həraq-
 xarab iqip məst bolmanglar; xundak kiliq

■ 5:9 Gal. 5:22. ■ 5:11 Mat. 18:17; 1Kor. 5:8; 10:20;
 2Kor. 6:14; 2Tes. 3:14. ■ 5:13 Yh. 3:20,21. □ 5:14

«Oyoqan, əy uyquqi! Tiril əlüklər arisidin! Wə Məsih
 seni parlap yoritidu» — bu səzlər Təwrattiki bexarət əməs,
 bəlki Təwrattiki birnəqqə bexarətləring birhil yəküni yaki Injil
 dəwriddiki naməlum pəyoqəmbəring küy-mədhiyə səzlidir
 elinoqan səzlər boluxi mumkin. ■ 5:14 Rim. 13:11; 1Tes. 5:6.

■ 5:15 Kol. 4:5. □ 5:16 «waqit-pursətni oqəniymət bilip
 tutuwelinglar...» — grek tilida «muxu künlərni oqəniymət bilip
 tutuwelinglar...». ■ 5:16 Rim. 13:11. ■ 5:17 Rim. 12:2;
 1Tes. 4:3.

adəmni xallaklaxturidu; buning ornioşa Rohқа tolduruloşuqi bolunglar, □ ■ 19 bir-biringlaroşa zəbur-nəoqmilər, mədhiyə küyliri wə rohiy nahxilar eytixip, qəlbinglarda nahxa-nəoqmilər yangritip Rəbni mədhiyilənglar; □ ■ 20 hərdaim həmmə ixlar üqün Rəb Əysa Məsihning namida Huda həm Ata Boluqioşa təxəkkür-rəhmət eytinglar, ■ 21 Məsihtin əyminip, bir-biringlaroşa boysununglar.□

22 Silər ayallar, Rəbkə boysunoşandək öz ərliringlaroşa boysununglar; ■ 23 qünki Məsih jamaətning bexi boluqandək, ər ayalning bexidur; Məsih yənə təngə kütquzoşuqidur.

□ 5:18 «**haraq-xarab iqip məst bolmanglar; xundak kilik adəmni xallaklaxturidu; buning ornioşa Rohқа tolduruloşuqi bolunglar.**» — «Roh» — Hudaning Rohi, Muqəddəs Roh. ■ 5:18 Pənd. 23:29; Yəx. 5:11,22; Luğa 21:34; Ros.2:4

□ 5:19 «**bir-biringlaroşa zəbur-nəoqmilər, mədhiyə küyliri wə rohiy nahxilar eytixip, qəlbinglarda nahxa-nəoqmilər yangritip rəbni mədhiyilənglar**» — «zəbur-nəoqmilər» bəlkim sazoşa təngkəx kilinip eytilidoşan nahxilar; «mədhiyə küyliri» bəlkim sazsiz nahxilar; «rohiy nahxilar» bəlkim stihiyiliktin, əzlikidin, Muqəddəs Rohning ilhami bilən eytiloşan nahxilarni kərsitixi mumkin («1Kor.» 14:15ni wə izahatlarnimu kərüng).

■ 5:19 Kol. 3:16. ■ 5:20 Kol. 3:17; 1Tes. 5:18. □ 5:21 «**Məsihtin əyminip, bir-biringlaroşa boysununglar**» — bu ixlar wə qaloşan jekiləxlər əsasən həmmisi «Muqəddəs Rohқа toldurulux»ning nətijisidir. «Məsihtin əyminip, bir-biringlaroşa boysununglar» — «Məsihtin əyminix» birinqi orunda bolux kerək; jamaəttiki məlum bir qerindixioşa boysunux Məsihning əmlirigə uyoşun kəlmisə u qaoşda u qerindixioşa boysunmaslik kerəktur. ■ 5:22 Yar. 3:16; 1Kor. 14:34; Kol. 3:18; Tit. 2:5; 1Pet. 3:1.

□ ■ 24 Əmdilikte jamaət Məsihkə boysuoqandək, ayallar ərlirigə həmmə ixta boysunsun.

25 Ərlər ayalliringlarni səyünglər, huddi Məsihningmu jamaətni səyüp, uning üqün Özini pida kılöqinidək səyünglər; ■ 26 *Məsihning jamaət üqün* xundaq kılıxi jamaətni mukəddəs kılıp, «dasning süyi» bolöqan söz-kalam bilən yuyup paklandurux üqündur, □ ■ 27 xuningdək jamaətni xərəplik həlda Özigə hazır kılıp, uni həq daş, qoruk yaki bularğa ohxax hərəkəndək nərsilərdin haliy kılıp, toluq mukəddəs wə

□ 5:23 «qünki Məsih jamaətning hexi bolöqandək, ər ayalning bexidur; Məsih yənə tängə kütquzöquqidur» — «tən» muxu yərdə «jamaət»ni kərsitidu. Yənə bir tərəptin rosul Pawlus muxu yərdə «Məsih tängə kütquzöquqidur» degən sözi bilən, ərning öz ayalini kütquzux wə ayalining tenini asrax məs'uliyiti bar, degənni puritidu. ■ 5:23 Rim. 12:5; 1Kor. 11:3; 12:27; Əf. 1:22,23; 4:12,15; Kol. 1:18,24. ■ 5:25 Gal. 1:4; Əf. 5:2; Kol. 3:19. □ 5:26 «(Məsihning jamaət üqün) xundaq kılıxi jamaətni mukəddəs kılıp, «dasning süyi» bolöqan söz-kalam bilən yuyup paklandurux üqündur» — «jamaətni» grek tilida «uni». Bu ayəttiki «u» jamaətni kərsətkəndə, grek tilidiki «ayalqə rod»ta ipadilinidu. Ayəttiki ohxitix dəl xuki, yigitning toyda özigə yatlıq bolidioqan səyümlük kizni özigə hazır kılöqinidək, Məsih jamaətni Özigə hazır kılıdu. Toy bolsa jənnəttə bolidu («Wəh.» 19:7-9, 21:9-10ni körüng). «... «dasning süyi» bolöqan söz-kalam bilən yuyup paklandurux üqündur» — «dasning süyi» Təwrat dəwridiki zamanlarda kahınlar ibadəthanida Hudağa hərketim yəqinlaxkənda, pütkül tənirini qong das («dengiz») iqidə yuyuxi kerək. Xuningğa ohxax yolda Hudağa yəqinlaxqinimizda, bizdə nalayik birər ixlar bolsa, Uning söz-kalami bizgə paklandurux yolini (demək, gunahni ikrar kılıp, towa kılıx, Əysaning keni arkilik kəqürüm kılınıp paklandurulux yolini) kərsitix rolini oynaydu. ■ 5:26 Tit. 3:5; 1Pet. 3:21.

əyibsiz kilixtin ibarəttur. ■ 28 Xuningoqa ohxax, ərlər öz ayallirini öz tenini səygəndək səyüxi kerəktur; öz ayalini səygən kixi özini səygən bilən barawər. 29 Qünki həqkim əsla özining etidin nəprətləngən əməs, əksiqə uni ozuqlanduridu həm asraydu; bu huddi Məsihning jamaətni *ozuqlanduridioqinioqa həm uni asraydioqinioqa* ohxaydu. 30 Qünki biz Uning tenining əzaliridurmiz: —□ ■

31 «Xu səwəbtin ər ata-anisining yenidin ayrliq, öz ayalioqa baqlinidu; ikkisi bir tən bolidu».□ ■

32 Bu sir intayin qongkurdur; əmma mən hazır Məsih wə jamaət toqruluk səzləwatimən. □

33 Əmma silərmu hərbinglar öz ayalinglarni özünglarni səygəndək səyünglar; ayal bolsa, eridin əyminip, uni hərmətlisun.

6

¹ Balilar, Rəbdə ata-aniliringlaroqa itaət qilinglar;

■ 5:27 Kol. 1:22. □ 5:30 «**Qünki biz Uning tenining əzaliridurmiz:** —» — bəzi kona kəqürülmilərdə: «Qünki biz Uning tenining əzaliridurmiz; biz Uning ətliridin, Uning səngəkliridin boləqanmiz» deyilidu («Yar.» 2:23ni kəring).

■ 5:30 Rim. 12:5; 1Kor. 12:27. □ 5:31 «**Xu səwəbtin ər ata-anisining yenidin ayrliq, öz ayalioqa baqlinidu; ikkisi bir tən bolidu**» — «Yar.» 2:23. ■ 5:31 Yar. 2:24; Mat. 19:5; Mar. 10:7; 1Kor. 6:16.

□ 5:32 «**bu sir intayin qongkurdur; əmma mən hazır Məsih wə jamaət toqruluk səzləwatimən**» — ər-ayalning bir-birigə baqlinip bir tən boluxi dərəkəqət qongkur bir sir; Məsihning jamaətkə baqlinip uning bilən bir tən boluxi tehimu qongkur bir sirdur.

qünki bu durusdur.■ ² «Atangni wə anangni hərmətlə» — bu bolsa öz iqigə wədini aloqan birinqi əmrdir —□ ■

³ «Xuning bilən sening ixliring qutluk bolidu, zeminda uzun ömür kərisən» — *dəp wədə kilingan.*□

⁴ Silər atilar, baliliringlarni hapa qilmanglar, bəlki ularni Rəbning tərbiyisi həm kərsətmisidə bekinglar.■

⁵ Silər kullar, əttin boləqan hojayininglaroqa Məsihkə itaət qiloqininglardək qin kənglünglardin əyminix wə titrəx bilən itaət kilinglar;□ ■ ⁶ pəkət kəz aldidila hizmət kilip, adəمني hux kiloquqi kullardin bolmanglar, bəlki Məsihning kullirining süpitidə Hudaning iradisini jan-dil bilən bəja kəltürünglar, ⁷ adəmlərgə əməs, bəlki Rəbgə qin dilinglardin hizmət kilinglar; ⁸ xuni bilgənki, hərəkəndək adəm birər yahxilik kilsa, məyli u qul bolsun yaki hər bolsun, xu ix Rəbdin uningə yanidu.

⁹ Silər hojayinlar, kulliringlaroqimu ohxax yol bilən muamilə kilip, ularoqa həywə kilixtin qol

■ **6:1** Kol. 3:20. □ **6:2** «Atangni wə anangni hərmətlə» — «Mis.» 20:12. ■ **6:2** Mis. 20:12; Qan. 5:16; 27:16; Mat. 15:4; Mar. 7:10. □ **6:3** «Xuning bilən sening ixliring qutluk bolidu, zeminda uzun ömür kərisən» — «Mis.» 20:12, «Qan.» 5:16. ■ **6:4** Qan. 6:7,20; Zəb. 78:4; Pənd. 19:8; 29:17. □ **6:5** «Silər kullar, əttin boləqan hojayininglaroqa Məsihkə itaət qiloqininglardək qin kənglünglardin əyminix wə titrəx bilən itaət kilinglar» — həmmimizning «əyminix wə titrəx» pozitsiyisi bilən Huda üqün hizmət kiliximizə toqra kelidu. «Əyminix wə titrəx» insanning aldidə əməs, Hudaning aldidə boluxi kerək, əlwəttə. ■ **6:5** Kol. 3:22; 1Tim. 6:1; Tit. 2:9; 1Pet. 2:18.

üzünglar; qünki ularningmu wə silərningmu hojayininglar ərxtidur, Uningda hərəkandak adəmning yüz-hatirisini kılıx degəning yoklukını bilisilər.■

10 Ahirda, qerindaxlar, Rəbdə wə Uning küq-kudritidə küqləndürlünglar; 11 Iblisning hiylə-nəyrənglirigə taqabil turuxunglar üqün Hudaning pütkül sawut-yarıoqini kiyiwelinglar; ■ 12 qünki elixidioqinimiz ət wə qan igiliri əməs, bəlki həkümranlar, hokukdarlar, bu dunyadiki qarangoqulukni baxkuroquqi dünyawi əmirlər, yəni ərxlərdə turuwatqan rəzil rohiy küqlərdur.■ 13 Muxu wəjidin özünglaroqa Hudaning pütün sawut-yarıqini elip artinglarki, rəzillik künidə bərdaxlık bilən qattıq turidioqan, ahir həmmə ixni ada kılıp, yəni qing dəssəp turidioqan bolisilər. □ ■ 14-15 Əmdi qing turunglar — həkikət bəlweoqini belinglaroqa baqlap, məydənglərgə həkkaniylik sawutini kiyip, putunglaroqa hatirjəm-inaklık hux həwirini yətküzüxkə təyyarlık qorukini kiyip, yəni qing dəssəp turunglar. ■ 16 Bu ixlarning

■ 6:9 Qan. 10:17; 2Tar. 19:7; Ayup 34:19; Ros. 10:34; Rim. 2:11; Gal. 2:6; Kol. 3:25; 4:1; 1Pet. 1:17. ■ 6:11 Kol. 3:12; 1Tes. 5:8.

■ 6:12 Əf. 2:2. □ 6:13 «**rəzillik künidə bərdaxlık bilən qattıq turidioqan, ahir həmmə ixni ada kılıp, yəni qing dəssəp turidioqan bolisilər**» — «rəzillik küni» bəlkim rəzillik üstünlükni igiləydioqan küni, Xəytanning küqi zor namayan qilinidioqan künni kərsitidu. Yənə kelip u «hazırkı zaman»ning özini kərsitixi mumkin. Ahir berip «Məsihning küni» «rəzillik küni»ni tügəxtüridu. ■ 6:13 2Kor. 10:4. ■ 6:14-15 Yəx. 59:17; Luqa 12:35; 2Kor. 6:7; 1Pet. 1:13.

həmmisidə iman-ixənqning qalkinini qoloqa elinglar; uning bilən silər rəzil boluquqning barlıq ot oklirini eqürivetələydiqan bolisilər.

□ 17 Həmdə bexinglaroqa nijatning dubuloqisini kiyip, Hudaning söz-kalamini, yəni Rohning kiliqini elinglar; □ ■ 18 həmmə waqit-pəsildə Rohta hərhil dua-tilawət həm iltija bilən dua kilinglar; dəl bu ixta kət'iy hoxyar turup barlıq muqəddəs bəndilər üqün hər tərəplimə dua-iltijalar kilinglar; □ ■ 19 mən üqünmu dua kilinglarki, — eoziz aqkinimda manga sözlər kəlsun, hux həwəarning sirini dadillik bilən axkarə kilay. ■ 20 Mən dəl xu ixka zənjirlər bilən baqlanoqan əlqimən; xunga kilixka tegixlikim boyiqə, *hux həwər yətküzüxtə* dadillik bilən söz kiliximə *dua kilinglar*. ■

21 Əmdi mening toqramdiki ixlardin, mening qandak ətəwatqanlikimdin həwərlinixinglar üqün, səyümlük kərindax həm Rəbdə sadik hizmətkar boləqan Tikikus silərgə həmmə ixlarni məlum kilidu. ■ 22 Mening uni dəl muxu ix üqün yeninglaroqa əwətxim,

□ 6:16 «...Bu ixlarning həmmisidə iman-ixənqning qalkinini qoloqa elinglar» — yaki «...Həmmidin muhimi iman-ixənqning qalkinini qoloqa elinglar» yaki «Bularning həmmisining üstigə, iman-ixənqning qalkinini qoloqa elinglar».

□ 6:17 «Hudaning söz-kalamini, yəni Rohning kiliqini elinglar» — «Roh» — Hudaning Rohi, Muqəddəs Roh. ■ 6:17 Yəx. 59:17; 1Tes. 5:8; İbr. 4:12; Wəh. 2:16. □ 6:18 «həmmə waqit-pəsildə rohta hərhil dua-tilawət həm iltija bilən dua kilinglar» — «Roh» — Hudaning Rohi, Muqəddəs Roh. ■ 6:18 Luqa 18:1; Rim. 12:12; Kol. 4:2; 1Tes. 5:17. ■ 6:19 Ros. 4:29; 2Tes. 3:1. ■ 6:20 2Kor. 5:20. ■ 6:21 Ros. 20:4; Kol. 4:7; Tit. 3:12.

siləning ixlirimizdin həwərdar boluxinglar wə uning kənglünqlarğa təsəlli wə ilham berixi üqündur.■

²³ Kərindaxlarğa hatirjəmlük, muhəbbət həm iman-ixənq Huda'Ata wə Rəb Əysa Məsihdin bolqay!

²⁴ Rəb Əysa Məsihni əlməs-qirimas səygü bilən səygüqilərgə mehır-xəpkət yar bolqay!

**Muq ddes Kalam (y ngi yezik)
The Holy Bible in the Uyghur language, written in
Pinyin script**

Copyright   2010 Mukeddes Kalam - Uyghur Bible Translation Committee

Language: Uyghur tili (Uyghur)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-09-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 12 Sep 2021

b6bd0959-14d2-5233-b340-6f210a8f13c5